

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

Заменик главног уредника

Александар Петровић, капетан

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, поручник

Биљана Миљић

Стални сарадници

др Себастијан Балаш, др Славиша Влацић,

Милосав Ц. Ђорђевић, др Милан Мијалковски,

др Зоран Миладиновић, др Миљан Милкић,

Будимир М. Попадић, Никола Остојић,

Александар Радић, Влада Ристић,

Драгана Барјактаревевић, Милош Стругар

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш (техничка уредница)

Фотографија

Даримир Банда, Душка Стефановић,

Јово Мамула (фото-репортери)

Језички редактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Документација

Горан Станковић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

Продаја 3201-810; 23-810; 3241-254

ТЕЛЕФАКС 3241-258

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РЦ

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

4

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

„Одбрана“ је члан Европског удружења војних новинара

4

БРОЈ 263

Припадници
Војске Србије
на Тенковском
биатлону

Снимила
Сања АНЂЕЛКОВИЋ

СПЕЦИЈАЛНИ ПРИЛОГ 151
Стогодишњица
појаве тенкова у рату

Међународне војне игре
у Руској Федерацији

АМБАСАДОРИ
ВЕЛИКОГ СРЦА

12

18

Обука у Копненој војсци

ДОСТИЗАЊЕ
ИДЕАЛА

Борбено возило пешадије
рател

ЈУЖНОАФРИЧКИ
ЦАР

34

41

Војни музеј

ЗАШТИТНИК
СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ

Реч уредника

Заборављени разлог

8 Пуковник Љубиша Боловић,
командант Бригаде везе

ОД ТЕЛЕГРАФА
ДО САЈБЕР ПРОСТОРА

26 Разговор с генералом у пензији
прим. др Браниславом

Бацком Поповићем
СВЕ ПРЕКРЕТНИЦЕ
ВОЈНОГ САНИТЕТА

30 Промена европске
демографске слике

ИСЛАМИЗАЦИЈА
КОСМЕТА

38 Како су начини шифрирања
и њихово одгонетање
променили историју ратовања

ШАПАТ
УКРАДЕНИХ ТАЈНИ

42 Источно питање — некад и сад

ВЕКОВНА БОРБА
ЕВРОПЕ И АЗИЈЕ

45 Отворених очију

НАСМЕЈАНА НАЦИЈА

Познаваоци прилика у нашем региону не крију забринутост када је реч о геополитичком, посебно безбедносном положају Србије данас, истичући да садашње стање умногоме подсећа на деведесете године прошлог века. Уверења не заснивају искључиво на чињеници да заоштрена реторика протеклих месеци између појединих држава бивше Југославије усложњава њихове, и тако „крхке“, односе, оптерећене дугогодишњим неразумевањем, непријатељством и ратом. О историјским заблудама народа с ових простора излишно је и расправљати.

Тренутна позиција наше земље, сагласна је већина, последица је „пажљиво“ креираних промена на међународном плану – дешавања на релацији Русија – САД – Европска унија, украјинска и мигрантска криза, Брегзит, проблеми у Турској, тероризам бораца такозване Исламске државе, сукоби у Сирији, нова дестабилизација Блиског истока... Ако анализирамо регионални ниво, окружени смо земљама НАТО-а, исламизација Космета је скоро окончана, нараста вехабизам у БиХ и појединим крајевима Србије, неспорни су и политички притисци неких суседа... Још су присутни двоструки стандарди међународних актера према јужној српској покрајини.

Листа околности које утичу на наше безбедносне процене и перцепцију ризика чини се да нема краја. Кроз призму интереса великих и моћних, традиционалних пријатеља и одскорашњих партнера, наша земља настојала је да дефинише националне циљеве, препознатљиву безбедносну политику с позиције војне неутралности. Садашњи и будући изазови посведочиће о исправности такве одлуке. Балкан, ипак, као „буре барута“, наша је стварност и оправдан страх. А колико смо, ако затреба, спремни и способни на ваљан одговор кључно је питање и за државу и за војску.

Како је недавно у „Политици“ написао научни сарадник Института за европске студије Миша Ђурковић, геополитички положај земље по правилу диктира њен однос према војсци. Без обзира на очите изазове, Војска Србије је многобројним реформама у протеклој деценији и по, као и у условима актуелне стабилизације јавних финансија, не само осиромашила материјално, већ и кадровски и технички. Поред концептуалне (знања) и физичке компоненте (снаге), коју чине људи и опрема, наша војна доктрина предвиђа и моралну димензију, као незаобилазан чинилац војне моћи. Изгледа да је и она знатно нарушена.

Поједини аналитичари стога питају како и коме таква Војска, иако професионална, може да парира, извршавајући најпре прву мисију. Јер кобна је илузија да је чине само специјални, врхунски опремљени и обучени састави. Још је више поражавајући став оних који са сигурношћу тврде и понашају се као да ратова више неће бити.

Много тога, дакле, зависи од војника, који је растрзан између потребе да о тешкоћама проговори и лојалности систему коме служи. Јавност и држава, међутим, траже безрезервну посвећеност. Без права на грешку. Али, свако буре, каже наш народ, има дно. О томе треба на време размишљати, у светлу ризика које реално препознајемо.

Упркос свему... ■

Владимир ПОЧУЧ